

උපදේශනය සඳහා යොමු වන පවුල්
 ගැටළු පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක
 විමර්ශනයක්

(උපදේශන මධ්‍යස්ථාන ඇසුරින්)

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යාව පිළිබඳ
 සමාජීය විද්‍යාපති (M.S.S.C) උපාධි
 පරීක්ෂණය සඳහා
 ඉදිරිපත් කරනු ලබන පර්යේෂණ නිබන්ධනය

විභාග අංකය: SOCI / 99 / 046 / R
 1999-2001 ජූලි

පී. පී. මාලනි වි. මල්දෙනිය

සාරාංශය

සමාජයක දක්නට ලැබෙන කුඩාම ඥාතිත්ව ඒකකය වූ පවුල් සංස්ථාව අවුරුදු දහස් ගණනක සිට පැවත ආවද එය කවදා කෙසේ කොතැනක ආරම්භ වී දැයි තවම ස්ථිර නිගමනයකට පැමිණ නැත.

මර්ඩොක් (Murdock) නමැති මානව විද්‍යාඥයා පවුල බිහිවීමට හේතුව ලෙස දක්වා ඇත්තේ ආර්ථික සහයෝගිතාවය, පොදු වාසය ලිංගික ප්‍රජනනය හා සමාජානුයෝජනය යන විශ්වීය කෘත්‍යයන් පවුල් සංස්ථාව තුළින් ඉටු වීම නිසයි.

නමුත් බටහිර සමාජයේ සිදුවූ කාර්මික විප්ලවය ප්‍රංශ විප්ලවය ආදී හේතූන් හා ඒ නිසා ඇති වූ නාගරීකරණය, කාර්මිකරණය, නවීකරණය හේතුවෙන් සමාජයේ සිදුවූ වෙනස් වීම පවුල් සංස්ථාවේ ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරීත්වය ද වෙනසකට ලක් කොට තිබේ.

එකෙක් පැවති විස්තෘත පවුල් රටාව න්‍යාෂ්ටික පවුල් රටාව දක්වා වෙනස් විය. 20 වැනි සියවසේ ලංකාවේ ඇති වූ දේශපාලන අධ්‍යාපන සාමාජීය හා සංස්කෘතික විපර්යාසයන්, විවෘත ආර්ථිකයේ බලපෑමක් නිසා මෙරට සමාජ ක්‍රමයද විශාල වෙනසකට පරිවර්තනය විය. නිෂ්පාදන පරිභෝජන ඒකකයන්ව පැවති පවුලේ, කාර්යයන් ද සංකීර්ණ විය. පවුලේ අධ්‍යාපන කාර්යභාරය පවුලෙන් පරිබාහිර ආයතන කරා යොමුවිය. කාන්තාවට ආර්ථිකයේ දායකත්වය හිමිවීම නිසා පිතෘ මූලික ක්‍රමය බිඳවැටී පුරුෂාධිපත්‍යයට යටත්ව සිටි කාන්තාවට පුරුෂයාට නොදෙවෙනි තැනක් සමාජයේ හිමි විය.

මෙම සාම්ප්‍රදායික පවුල් ව්‍යුහය හා කෘත්‍යයන්හි වෙනස් වීම හේතුවෙන් පවුලේ නිරෝගි භාවයට තර්ජන ඇති වී තිබේ. මව විදේශගත වීම වැනි කරුණුත් පුද්ගලයින් මුදල් පසුපස හඹායාමක් නිසා දරුවන්ට දෙමාපිය සෙනෙහස අහිමි වීම නිසා ඔවුන් මානසික ව්‍යාකූලත්වයට පත්ව සිටී.

මේ නිසා නව පවුල් රටාවන් කිහිපයක් වර්තමාන සමාජය තුළ නිර්මාණය වී තිබේ.

- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පවුල්
- ඒකාධිපති පවුල්
- අපගාමී පවුල්
- අවප්‍රමාණ පවුල්
- සමාජ විරෝධී පවුල් ඒවායින් සමහරකි.

එයට අමතරව විවිධ වර්ගයේ න්‍යාෂ්ටික පවුල් සමූහයන්ද වර්තමාන සමාජයේ දක්නට ලැබේ.

දරුවන් සහිත, දරුවන් රහිත, රැකියා විසුකෂ්ණ, මව වෙන්වූ, පියා වෙන්වූ, මව විදේශගත, පියා විදේශගත, වැඩි වයසින් විවාහ වූ, අඩු වයසේදී විවාහවූ වශයෙන් විවිධාකාර වූ පවුල් රටාවන් රාශියක් ඒ අතර වෙයි. මෙම පවුල් වල වැඩිහිටි අයගෙන් දරුවන්ට ලැබෙන ආදර්ශය පවුල් රටාව අනුව එකිනෙකට වෙනස් වෙයි. ඒ අනුව බිදුණු පවුල් සමාජයේ යහපත පැවැත්මට අහිතකර බව මනෝ විද්‍යාඥයින් විසින්ද පෙන්වා දී තිබේ.

එසේම පවුල් විසංවිධානය වීමේ හේතුවෙන් සමාජය තුළ සියදිවි නසාගැනීම් දික්කසාද වීම් හා නොයෙකුත් අපරාධකාරී ක්‍රියාවද හිස ඔසවමින් තිබේ.

දිස්ත්‍රික්ක 7ක් නියෝජනය කරමින් උපදේශන මධ්‍යස්ථාන 12කින් තෝරාගත් පුද්ගලයින් 50 දෙනෙකු හා උපදේශකවරුන් 22 දෙනෙකු ද විශේෂඥයින් තිදෙනෙකු ද ඇතුළත් නියදි සමීක්ෂණයකින් තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී. පුද්ගලයින් 50 දෙනෙකුගෙන් ලබාගත් දත්තවල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කරගැනීම සඳහා උපදේශකවරුන් විසි දෙනෙකුගෙන් ලබාගත් තොරතුරු වැදගත් වූ අතර විශේෂඥයින් තිදෙනාගෙන්ද අධ්‍යයනයේ සත්‍යභාවය සනාථ කරගැනීම සඳහා විශේෂ උපකාරයක් ලැබීය.

තම දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමේදී සමාජ වෙනස්වීම නිසා වූ පවුල් සංවිධානය හේතුවෙන් නිර්මාණය වී තිබූ පවුල් ගැටළුවලට බලපාන ලද කරුණු අතර ලිංගික හේතු, අනවශ්‍ය ගැබ්ගැනීම්, නැන්දා ලේලි, පරම්පරා ගැටුම, රැකියා ස්ථානයේ ගැටළු, බිමක්කම අධිමානය, සැකය, දෑවැද්ද, බිරිඳගේ සැරපරුෂ බව, ස්වාමිය/බිරිඳ අත්හැර යාම්, ව්‍යාභිචාරය අනියම් ප්‍රේම සබඳතා වැනි සිද්ධීන් ප්‍රධාන විය.

වර්තමාන සමාජය තුළ පැනනැගී ඇති මෙම පවුල් ගැටළු වලට ආර්ථික පාරිසරාත්මක, ආගමික දේශපාලන, සංස්කෘතික, අධ්‍යාපනික, මානසික හා ආරම්භය යන හේතු බලපා ඇති බව පෙනේ. සමහර පවුල් ගැටළු හේතු කිහිපයක සංකලනයක් වී තිබුණි. එසේම මෙම හේතු අතර පැහැදිලි ලෙසින්ම හා සම්බන්ධතාවයක් පවතින හෙයින් එක් එක් හේතු වෙන්කොට ගත නොහැකිය.

එසේම මෙම පවුල් ඒකක බිඳ වැටීමේ ප්‍රශ්නය වර්තමානයේ සමාජ ප්‍රශ්නයක් බවට පරිවර්තනය වී තිබේ. මානසික රෝග, ගණිකා වෘත්තිය, සියදිවි නසාගැනීම්, ලිංගික අපචාර, මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය, බාලාපචාරය, වැනි තත්ත්වයන් සමාජය තුළ වර්ධනය

වි ඇත්තේ පවුල් සංස්ථාව දෙදරා යාම නිසා ඇතිවන මානසික සබඳතා පිරිහීම හේතු කොට ගෙනයි.

මෙසේ ඇතිවන මානසික ව්‍යාකූලතා හේතුවෙන් පුද්ගලයාට දෛනික ජීවිතයේ කටයුතු නිසියාකාරව ඉටුකර ගැනීමට එය බාධාවක් වී පවතී. එම නිසා මෙම මානසික ව්‍යාකූලත්වයෙන් මිදී පවුලේ නිරෝගිභාවය ආරක්ෂා කර ගැනීමට යම් ආකාර සහන සේවාවක අවශ්‍යතාවය මතු වී තිබේ. ඒ සඳහා වර්තමාන සමාජය තුළ ක්‍රියාත්මක වන සහන සේවය උපදේශන සේවය ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

පුද්ගලයාගේ මනා පැවැත්ම වර්ධනය කරන අර්බුද සමනය කරන ගැටළු විසඳීමේ හැකියාව හා තීරණ ගැනීමේ ශක්තිය නංවා ලන ක්‍රියාවලියක් ලෙස උපදේශන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වෙයි. උපදේශන ක්‍රියාවලිය වැලැක්වීම, සංවර්ධනය කිරීම, හා ප්‍රතිකාර කිරීම, යන අංශ තුනින් සමන්විතය. මෙහිදී උපදේශකවරයා විසින් උපදෙස් දීමක් කිසිම ලෙසකින් සිදුනොවන අතර ඔහුගේ හැකියාවන් හා විභව්‍යතාවයන් ගවේෂණය කිරීමටත් නිවැරදි තක්සේරුවකින් ස්වසංකල්පය වර්ධනය කර ගැනීමටත් අවස්ථාව සම්පාදනය කරයි.

ඒ අනුව උපදේශන ක්‍රියාවලිය ක්ෂේත්‍ර කිහිපයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වෙයි.

- මනෝ විද්‍යාත්මක උපදේශනය
(Psychological guidance and Counseling)
- අධ්‍යාපන මාර්ගෝපදේශන හා උපදේශනය
(Educational guidance Counseling)
- වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය හා උපදේශනය
(Career guidance and Counseling)
- පවුල් ජීවිතය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශනය හා උපදේශනය
(Family guidance and Counseling)

උපදේශනයේදී යම්කිසි ගැටළුවක් ප්‍රවේශයන් කිහිපයක් ඔස්සේ අධ්‍යයනය කරයි. එනම් සංජානන ප්‍රවේශමය ප්‍රවේශය (Perceptual Phenomenological) සංදර්ශනීය ප්‍රවේශය (Existential Approach) මනෝ විශ්ලේෂණවදි ප්‍රවේශය (psychoanalytic approach) සමාජ මනෝ විද්‍යාත්ම ප්‍රවේශය (Social psychological approach) යනුවෙනි.

සමාජ විද්‍යාත්මක දෘෂ්ඨී කෝණයෙන් ගැටළුවක් සහ සම්බන්ධතා ප්‍රවේශය (Approach of Co-relation) සමාජ විසංවිධානය පිළිබඳ ප්‍රවේශය (Approach of Social

disorganization) අපගමනය පිළිබඳ ප්‍රවේශය සංඝට්ටන වාදි ප්‍රවේශය (Approach of Conflict) සංස්කෘතික ප්‍රමාදය පිළිබඳ ප්‍රවේශය (Approach of Cultural - lag) යන ප්‍රවේශයන් ඔස්සේ විග්‍රහ කෙරේ.

සමාජය සංකීර්ණවීමත් සමගම මිනිසා ඉතා පුළුල් සමාජ සම්බන්ධතා ජාලයකට බැඳීම හේතුකොට ගෙන අතිවන ගැටළු වලට විසදුම් සපයා ගැනීමට අසීරු වීම නිසා පුද්ගලයා නොයෙකුත් මානසික පීඩාවන්ට ගොදුරු වෙයි.

පුද්ගලයාට එම තත්වයෙන් මිදී යම්කිසි සහායක් සොයා ගැනීම සඳහා සරල සාම්ප්‍රදායික සමාජ ක්‍රමය තුළ ලැබුණු ඥාතීන්ගේ සහාය වර්තමාන න්‍යෂ්ටික පවුල් ක්‍රමය තුළින් ඉටු නොවේ. එම නිසා උපදේශන මධ්‍යස්ථාන කරා යාමට පුද්ගලයාට සිදුවී තිබේ.

ලංකා සමාජය තුළ එම කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන රාශියක් බිහිවී ඇති අතර ඒවායින් විශාල ජාතික මෙහෙවරක් ඉටු කරනු ලබයි.

නමුත් තවමත් රටේ ජනතාවගෙන් විශාල පිරිසක් ප්‍රශ්න හා ගැටළු සමග පොර බදිමින් ජීවත්වන අතර එවැනි සහායක් ලබා ගැනීමට සඳහා උපදේශන මධ්‍යස්ථාන වලට යොමුවීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇති බවත් දක්නට නොලැබේ. උපදේශන මධ්‍යස්ථාන වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් අද වනවිට නාගරික ප්‍රදේශ වලට කේන්ද්‍රගතව ඇති නිසා එය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ දක්වා ව්‍යාප්ත වීමේ අවශ්‍යතාවය නියැදි සමීක්ෂණය තුළින් අනාවරණය කරගත හැකිවිය. ස්ත්‍රී පුරුෂ, ජාති, ආගම්, වයස, වෘත්තීය, විවාහක, අවිවාහක, ආදී කුමන තත්වයක සිටින කුමන පුද්ගලයෙකුට වුවද දෛනික ජීවිතයේදී නොයෙකුත් ගැටළු වලට මුහුණ පෑමට සිදුවන බවත් ඒ නිසා ඇතිවන මානසික පීඩාවන් වලදී යම් ආකාර සහායක් උපදේශනයෙන් ලැබෙන බවත් අධ්‍යයනය මගින් සනාථ වී තිබේ.